

mely közléssel azt igazolták, hogy mindannyian a tanterv szerint haladnak.

b) Beszédettek a tanterv eseményeit havonként történt beiratkozást feltüntetve adatai, melyek — amint az alábbi számkok mutatják — nem valami rózsás állapotban levének jelzik a gyermekekvelés és tanításra irányuló érdeklődést. Nevezetesen a helyi körök a következő osztályba szeptemberben 14, novemberben 47, decemberben 44, októberben 6, novemberben 2. Harmadik osztályban szeptemberben 39, októberben 58, novemberben 1. Negyedik osztályról a testület adatai nem kapott. Százharmincöt főt tartalmazó első fuosztályba szeptemberben feljött 49, októberben 10, novemberben 14, decemberben 35, októberben 27, novemberben 13, decemberben 11. Második és harmadik leány-osztályba szeptemberben 27, októberben 18, novemberben 9. Az egyesített II. III. és IV. fuosztályba szeptemberben 86, októberben 30, novemberben 7. A párhuzamos első fuosztályba szeptemberben 27, októberben 12, novemberben 16, decemberben 1. Az első vármegyei első fuosztályba szeptemberben beírt 179, októberben 15, novemberben 10, decemberben 1. A második vezetes osztályba szeptemberben 40, októberben 12, novemberben 5. Harmadik és negyedik fuosztályba szeptemberben 53, októberben 6, novemberben 2. Ezen számkok eléggé mutatják, hogy nálunk a beiratkozások fölötté kétszeres, négyes (?) osztályban három hónapon át történnek a mi a rendszeres haladást nagyban akadályozza és az előreset kibűszött czelnak is utjában áll. De megemlíthetjük itt azt is, hogy sok gyermek sem iskolába nem jár, sem a tankötelesek feltűntető jegyzékbe bevezetve nincs. Végre:

c) Szóba lett hozva a gyermekeknek az iskolán kívüli rossz magaviselele, mely körülményeit fogva megbiztuk három kartársat, hogy ezen — nálunk és országwide tapasztalt baj gyógyítására szolgálati módokat és eszközöket egyöntetű eljárás végett állítsák egybe és azok alkalmazását az iskolásoktól kérjék ki.

A jövő érdekeit egyik tárgyát az állat-élelem ügyét vesszük fel.

Magyarország tanítóhoz intézett felhívás az Eötvös-alap érdekében.

Igen tisztelt kartársaink! Az Eötvös-alap új alapszabályait a vallás és közoktatási miniszter ur Ó Nagyméltóság megengedvén, a II. dík-országos tanítói gyűlés által kiküldött Eötvös-alap gyűjtő és kezelő országos bizottság f. 6. augusztus 10-én Npos Békés Imre ur előnké alatt megalkult és az alap-ügyének gondozását az egyetemes tanítói gyűlés végreható bizottságának kezébe a f. e. október 4-dikén, Npos Tóth József ur előnké alatt tartott közös ülésen átvette. Az Eötvös-alap gyűjtő és kezelő országos bizottság működését azzal kezdte meg, hogy meghatalmazta a tisztikart, hogy új szabályainkat a „Néptanítók Lapjában” történő közlése után, azonnal intézzen az ország tanítóiboz egy felhívást, a melyben az Igen Tiszteit Kartársaink a magyar tanítóság egyik legszebb intézetének támogatására buzdítsa minél hathatósabban.

Ennek okáért, miután most már az Eötvös-alap módosított és szentesített alapszabályait a „Néptanítók Lapjában” novemberi számai közé tették, tisztelettel alulírottak hivatalos köteletségünk teljesítendő, a következő kérelemmel járulunk Magyarországi tanítóhoz, a mi Igen Tiszteit Kartársainkhoz:

Elő sorban a tanítói egyesületek és testületek Igen Tiszteit Előnkéit kérjük, hogy alaksítsuk meg egyesületeik és testületeik kebelében az Eötvös-alapot gyűjtő és kezelő egyesületi és testületi bizottságokat alapszabályaink 23., 24., 25. és 26. §-nak megfelelőleg, és küldjék be egyesületeik, illetőleg testületeik részéről azt a nyilatkozatot, hogy csatlakoznak-e az alapszabályok 4., 9. és 20. §. értelmében az Eötvös-alap országos intézetéhez; miután miként az alapszabályok 48. és 49. §-ai előírják, az alapszabályok jogtörvényre osztó országos bizottságnak 1885. évi augusztus 20-diki gyűlésére, csak azon tanítói egyesületek és testületek képviselői hivathatnak meg, az országos kezelő és gyűjtőbizottság elnökegy által, a melyek rendes tagjai után a 10—10 krajczárnji évi járulékat avagy a 100 frtnyi tagsági adóptéket az Eötvös-alap országos pénztárába minden tevénség nélkül beérkeztetik, a jötelemnyekről osztó bizottság gyűlésének ideje előtt, legkésőbb is egy hóappal.

Az egyes Igen tisztelt Kartársaink pedig arra kérjük, hogy addig is, míg az egyes tanítói egyesületekben és testületekben az egyesületi, illetőleg testületi Eötvös-alap gyűjtő bizottságok megalkakulhatnak, ne feleddzenek meg a kartársi szerzetnek és jötelemnyiségnek áldott intézetéről, az „Eötvös-alapról”, hanem álljanak össze ketten-hárman és egymást lelkesítve kezdjék meg a gyűjtést az emberbarát nemes lelkek körében. Bizottságunk minden egyes Igen tisztelt Kartársuknak küld gyűjtő ívet azonnal, ha erre levelezési lap után felszólították. Jö magyar népünk bizonyos nem vonná meg filerit az Eötvös alapról, ha volna, akik neki meg-

magyaráznák, hogy mi annak a czéjia és ha elmondanák neki, hogy mennyi főt áraszott ez már a magyar nép leghebbe munkásainak szegényeire s azon reményteljes tanító-gyermekre, a kik a felsőbb iskolákban készülnek elő arra, hogy nemzetünknek hasznos polgárai lehessenek. Tudjuk, hogy népünk nem áldozhat nagy összeget; de nem is ez kell, hogy Eötvös-alapunk áldásos működésének, hanem az, hogy évenként egy két krajczárral járuljon minden egyes szülő a néptanítóság legszentebb ügyét gondozó intézetéhez. A szövetsen nyújtott filereken testünk áldása van!

Eötvös-alapunkat most már a „Tanítók Országos árválháza” is igénybe fogja venni. Tiszta jövedelmének egy részét az árvek fenntartására fogja fordítani! Egyezel több szent okunk van tehát arra, hogy Igen Tiszteit Kartársainkat egybékint is arra hívjuk fel, hogy kik siessen leghalább azt az egy forint-nyi tagsági díjat minél előbb beküldjék, Orley Janos urhoz, az Országos Eötvös alap pénztárnokhoz (Budapest, öz-utcai iskola.) Számunkainkat ezentul is jánár vége felé fogjuk az alapszabályok értelmében lezárni és a jötelemnyekre vonatkozó pályázatot ezután is febr. 2-dik napján hirdetik ki, minek természetesen következnie az, hogy azon kartársak, a kik számadások lezárása után küldik be évjáróját, a megelőző évre nézve a hátralékosok közé kerülnek, és hogy azok, kik még előbb az Eötvös-alapunk nem voltak rendes tagjai, csak az esetben tekintenek a jötelemnyekre jogosult gyűlésekre, ha a pályázat kihirdetése előtt már beküldik évjárójukat.

(Vége következik.)

Az elszegényedés egyik főoka.*

Nem kér már a nép, úgy sem nyér meghalgaratni. Ki győzne az ezer igényű és megzámálhatatlan ügy-bajban panaszkodó milliók riuánkodásának eleget tenni?

Még felszázada sincs, hogy a költő lángelének egész hevével jógó követelt e nép nevében; most a nép örülhetne, ha a hangzatos jogok helyett véres veretjéke gyümölcsöt élvezhetné zavartalanul méltányos kötelesek, közterhek viseléséle mellett.

Mig mi ezt fölémentjük, a tények egész sora emel panaszt, hogy hazánk tehető polgárai a rohamos elszegényedés úján mint jutnak lassanként köldüsbotr.

És miért? !
Tán nincs gondviselőjük? nincse feltők örökös szem? . . .

Csak egy a baj, s ez azon ősi mondásban gyökerezik: farkasa az ember embertársának, nem ember.

Kiméletlenül, szivtelenül, kárörömmel turkál az ember embertársának véres veretjékekkel szerzett kereménycij között, ha a törvény valamely paragrafusának szarvát önző érdekből, avagy bosszus szándékból kedve szerint csavarhatja.

A föld népének megélhetési viszonyai nem mint embertársak törődnek az erre hivattotak és megbizottak, hanem mint a köz- és országos igényeknek vas-következetességű eszközöi.

Hiszen látjuk, hogy az ég áldása nincs megvonva földünkötől; az iparos megteszi üzletéhez köteles fáradozásait; de a föld természetek, gyümölcsözésének gyakorta alig van annyi értéke, mennyit a közügyek érdekében az országos terhek fejében leróni köteles; az iparos keze munkáját szu, a mely és rozda emészt, pénzsz lepi el! A mindennapi szükségesekek nem képes beszerezni, de adóját le kell rónia.

Igy török meg ezer és ezer polgár vagyonj ereje, küszöbere ül az elszegényedés, s csakhamar egész telken nyomor úti fél sapát kápt.

Mindezeknek az ember az oka, az az ember, akinek érzéme, tudnia kell, hogy a földnek nincsenek oly gabnavetési terhelé, melyek a krajczárokat, pénzverdeli rézdarabokat termelik; nincsenek gyümölcsfái és szőlőtől, melyekről kész tallérok szádní a környézi aranyokat szűrni lehetne; az az ember, aki nagyon éreztesíti ahhoz a jelszóhoz ragaszkodását: „az első személy én vagyok”, s minden tetteit úgy ehhez irányítja, hogy még a törvényt sem állja önös czéljainak támogatására segítségül hívni.

Igy a tehetetlen népnek, a védtelen polgároknak előbb-utóbb tönkre kell mennök.

* E zomórú társadalmi kérdéssel foglalkozik a „Debrecezen” s mint gyakorlati fontosságú eszmétörleket közölnek az cikkek, Szék.

Azért azoknak, akik embertársaik szájába kenyér helyett ványtelenem rángatható zablat rakni vannak hivatva, tulajdonképen is volna hivatásuk, hogy a kidolgozott munkák és nyert természetek értékesítésére utat-módot keressenek, illetve ezt elősegítsék. Megakadályoztatni azt, hogy az adózó nép kereménycij önző üzérkedések, szedélgesek, kapzsiságok martaikola legyen, s erre ne csak a kormány magasabb polczán ulók; hanem alatt a megyék és községek ügyeivel foglalkozó községek vállaltva buzgokodnának.

Mert hát a piacoknak forgalmát, az árunkak kelendőségét teremteni nem azok vannak hivatva, akik az eke szédára tartva lépkedik be barázdáról-barázdára földjeiket; nem azok, kik tanult mesterségük müremekeiket összelállításán hullajtják veretjékeiket, noha igaz, hogy egyik-másik szivesebben elfecsérlí idejét az országos dolgok feletti fecséggel, mint üzletesszállal való munkálva, hanem azok tartásuk lelkiismeretbeli kötelesegeknek ez ügyben lépéseket tenni, akik az adózó nép által tekintélyes és szép állásra emeltek.

Ki másról várhatná meg a haza azt is, hogy ne csak a munka és a termény értékesítéséről legyen gondoskodva, hanem, hogy az őskötől örökölt vagy szorgalom által szerzett bírtok épsége felett is örököljenek?

Oh de a multban és jelenben is e felügyeletnek, örökösnek szomorú következnései vannak.

Oly gyakran halljuk feldübörgni az árverésekre meghordozott dobot, hogy már már sem tudunk gondolni részvéttel a végrehajtás áldozatára, ki talán önhibáján kívül a mostoha sors áldozása folytán jutott a szánuadó helyzetbe, a midőn rozzant háza egyik szegletébe takargatja tönkre tett önzere az által égető aczpruillását s vérző szivvel hallgatja, olykor jömbereinek vélt kapzsi emberek kárörvendő érczéleteit s a folytatott kötyavében nyilvánuló kedvteléseket.

Embertársaink minden nyomorán, igaz hogy lehetetlen segíteni; de az is igaz, hogy nem egy eszt adta magát elő, midőn a szerencsétlen következneményt egyik vagy másik hivatalos közeg egy új ötlettel, tanácsal megakadályozhatná.

Ha tehát a rohamosan jelentkező elszegényedésen s az ezzel járó szerencsétlenségeken segíteni akarunk, ha azt akarjuk, hogy hazánk ne köldöske országá, hanem tehető polgárok hona legyen; a népünk legnagyobb tömegű osztályán, a földmives és iparos osztály ügyén kell már egyszer lendíteni s végzetes ügyekben a nemes sziv sugátja kimélettel intézkedni.

A magánosok ügyének ily felkarolásával a köjót elősegíteni minden alsó és felsőbb hatóság tagjainak, valamint magápolgároknak is nocsak emberbaráti, hanem hazafias kötelesegyük is.

T.

Kérelem

Baja város közönségéhez!

Városunk közönségének dicsőretre méltó áldozatkészsége és egyetértő kegyadományából a városi szegényház felépülvén, folyó év végén benépessített, rendelkezésének átadták.

A szegényügy rendezését és a szegényház létesítését egyeztet s a n. 6. községnek a köldösök zaklatásaitól való megszabadítása, másrészt az az teit szükségesség, hogy a gyakran önhibájokon kívül segélyre és kegyadományra szorultak helyzetén segítve, öket a házról-házra járás terhei és a megélhetés nehéz gondja által felmentse — és hogy ezen valóban szánalomra méltó alakokkal uton-utófélen ne találkozzék.

Ezen nemek czélnak megvalósítása, most már a hatóságnak vált feladatává, minél előresére a legjobb akaratall törekedni elengedhetlen kötelesegeknek ismeri.

A város terjedelmé, és a rendelkezésre álló rendőrök csekély létszáma aligha teszi lehetővé, hogy különösen azon áttutózk mindenikét, kik netán jövőben is bátorságot vesznek maguknak házról-házra köldülni, tetten érje, ebben megakadályozza.

Mínthogy gondoskodva van arról is, hogy ily áttutózk a szegényházban élelemmel ellátassanak, felkérem a város n. 6. községét, hogy folyó hó végétől házában vagy nyilvános helyen netán megjelenő köldülok alimizsnában ne csak ne részesítse, hanem azokat ezen kapitányságnál titított cselekményük miatt feljelenteni, a helyi viszonyokkal nem ismerős áttutózk segélyre szorulókat pedig élelemben való részesítését végett azonfönn a szegényházba utasítani sziveskedjék.

Baján, 1885. évi december 5.

Scheibner Gyula,
kapitány.

Különfélék.

Halálözön. A városban lengő gyász-löbög egy, közéletünkben sokat szerepelt, mindenki által becsült, szerettet egyen halálözönként jelenik: Kósa Ádám, volt városi főbíró, a mind-neki által kedvelt Ádám bácsi megszűnt éni bosszus szenvedett után. Hosszu időn át különböző hivatalt viselt a városnál, míg több mint főbíró vezette városunk ügyeit. A kiadott gyászjelentés következők: A ulirottak fájdalomtól megtrótt szivvel jelentik, ugy saját, mint számos rokonnak nevében is a felejtethetlen jó atyjunknak, nagytyúkát, ipjuk és rokonnak Kósa Ádám hités ügyvéd, szab. kir. Baja város volt főbírája s törvényhatóságí bizottság tagjának f. évi decemberhó 9 ik napján d. e. 11 órákor hosszúsas szenvedés és halotti szentégek ajtókor felvétele után éte 71-ik évében történt gyász elhunytát. A megboldogultnak hült tetemei f. é. decemberhó 10-ik napján d. u. 3 órákor fognak a szt. Rukosuboz cizmett sírterben a családi sírborítba örök nyugalmura tetetni; az engedelmű szt. mise-áldozat pedig f. évi decemberhó 11 ik napján d. e. 10 órákor fog az ottani kápolnában a Mindouható Urnak bemutatattani Kelt Baján, 1885. december 9. A dás és béke lengjen porai felett! Kósa János, Kósa Etelka, Kósa Gyula gyermekei. Cseneky Gizella, Cseneky Mariaka, Cseneky Lajos, Lovassy Ilona unokái. Thurszky Krisztina, menyé. Cseneky Lajos, Lovassy Sándor, Bruckner Ferencz vejei.

A Bács-Bodrogh megye községi és körjegyző-egylete a lékoszott Múlvessítés Antal helyett előnké Radimetzky Ferenc toptaji jegyzőt választotta meg. Múlvessítés Antal a gyűlés — érdemi elismeréssel — egyhangulag tiszteletbeli előnké kiáltotta ki.

A bajai iparhatóságí megbizottak választása kedden, december hó 8-án ejtettek meg Scheibner Gyula főkapitányi előnkéle mellett. A közöny oly nagy volt, hogy 1039 szavazó közül 31, mond: harmincegy szavazott. Megválasztattak: A bajai kapitányi hivatal, mint I. foku iparhatóságíhoz: Chalupa János, Diczeny János, Drescher Lajos, Fellner József, Hadzsits Péter, Hunyadi Antal, Hóti Ede, Kazaj Ferencz, Kobelrausch Tibás, Koch János, Kollár Ágoston, Lalorsch János, Nánay Lajos, Neudenhach Péter, Orbach Sándor, Pintér Ferencz, Reich Ignác, Singhen Károly, Schnetzler Ferencz, Schvalm József. — A bajai szolgálatggy, mint I. foku iparhatóságíhoz: Atanackovits Lázár, Dallman Benó, Drescher Gyula, Fogt Alajos, Freidich József, Gabrielisz Ede, Geiringer Miksa, Gergely Benó, Greiner József, Horváth Lajos, Kapots István, Király Sándor, Kresztians István, Rattman József, Spitzner Benó, Stern Lipót, Scherer Antal, Trubszach Tamás, Vaidinger Gyula, Zsivanovits Ferencz.

Jutalomjáték. A helyben működő szintarsulat egyik legképzett tagja Tolnay Ernő és Hermán jutalomjátékú folyó hó 16-án lesz, mely alkalmokor Ilákos Jeno „Székházak” című kitűnő énekes hozozata kerülni színe. Ajánlj közönségünknek a jutalmazandó jeles színes znt.

Halálözön. Öv. Nyers Jánosné, született Hidge Katalin, — Nyers Lajos kalocsai törvényszéki előnk ur ó naga nevelő anyja — decz. 2-án, éte 70 dik évében Pécssett elhunyt. Nyugodjék békében!

Színészet. Az itt működő szintarsulatnak csak nem akar a dolga jobbra fordulni, dacára annak, hogy e héten is három új darabot adtak, köztük szoruzs költők: Jókai Mórnak legújabb színművét, „A fekete gyémántok”-at. Ha már „Nap és hold”, „Senki fia” és a mi fi”, „A fekete gyémántok” nem képesek a mi közönségünknek közönyösből felrészni, akkor hiába ad az igazgató minden nap új darabot, még sem lesz publikum. Hiába, Bajának csak „ezikusz” kell.

Bajai polgári olvasó-egylet tiszújító közgyűlése 1886. évi januar hó 6-án leend.

Lopás. St. S. polg. isk. igazg. perczutában levő lakásának élelmiszerárját a napokban ismeretlen tettesek feltörték s onnan egy bádog bödöncben 45 tucet ludszirt, 2 farkék lekvárt, 12 1/2 kg. lisztet, félvegy cukrot, egy zacskóban tarhonyát, mintegy 40 darab szímet stb. loptak el.

— **Ji. Mozes Sándor** pilisi lakos az országos vásárban egy vénok által ily köriratú pecsétet készített „M o h á c s v á r o s 1848.” A vénok azonban a pecsétnyomót a rendőrségnek adták át, mely Mozest elfogta s a bírósághoz küldte át.

* **Hamis kártyások.** Völlár Márton, Idosánin Szvetozár és Kovács (penész) József ismert hamis kártyások vásár szombatján a „Barány” vendéglő hátsó épületében lévő bormérésben „szórakoztak.” Völlár a szintén ott időző Tóth János tataházi földművest felkérte, hogy adjon neki, mert ő a süködi erdőcsész, 4 főt kölcsön, majd holnap visszajár. A jámbor atyafi a pénzt odaadta, Völlár pedig rögtön társaihoz ment, mint a kékert persze s o h a s e m l á t o t t v o l n a, leült velük kártyázni, a 4 frot hamar elvesztette, s akkor odább akart állni, de egy rendőr szorongatására éppen oda jött, s elfogta.

— **Öngyilkosság kísérlet.** H. J. fűszerkereskedő tanoncza, H. A., e heten a fűszer sarkertben egy pisztolyal meglette magát. Az ifjú öngyilkos ma már túl van a veszelén.

— **Színház Játékrend.** Kedden Tolnaiú Erdei Hermin jutalomjátékát adták: „Szelházsziak”, Szerdán „Fehér Othelló”, „Tűz a zárdában” és „Süketnek kell lenni.” Csütörtökön „Vas gyár”. Szombaton „Kétszáz év muiva.” Vasárnap „Falu rossza.”

— **Vásár rendőri hírek.** A lövelek kiadásánál rendőrségünk Martina András duna-szekcsői, Bugyi Kata topolyai és Bónex János sztaniscai lakókat tartóztatta le, mint a kik hamis löveleket akartak átiratni. A lövelek oda mutatnak, hogy szabaddal egyéntől származnak, az eladók is mint szabaddal lakások vannak a járlatban kitöltve. A tetteseket a szabaddal kir. trvszékhez kísérték át.

— **Rablás.** Vanitsek és Kozella boltját, mely a szerb hitközség fő utcazi házában van, vasárnap virradóra kirabolták. A tettesek miután az udvarra néző ablak vastábláit nem bírták kifizetni, kiásták az ablak alatt a falat, s úgy hatoltak be a szobába, hol ésszedve a legértékesebb női és férfi cipőket, bőrcipőket és bőreket, a falkeletést át távoztak. A kár körülbelül 5 000 frt. A rendőrség az illető tetteseket erősen nyomozza.

— **Ritkaság.** Szegvárdon Konta Sándor református kántortartató kertjében egyik francia-barackfán dió nagyságu másod termésű gyümölcsök vannak. Kár, hogy a két nap előtt beállt hideg miatt meg nem értek.

— **A levelező közönség figyelmébe.** A közlekedésügyi miniszterium a következő hirdetményt teszi közzé: A levelező közönség közt az a szokás terjedt el, hogy levelein a levéljegyet a pecsét helyére illesztik, mivel azt hiszi, hogy így a levél utközi rossziszemű felbontását s netáni pénz elorzását lehetelenné teszi. Ez utóbbi feltevés azonban téves, mert ily levélen pecsét nem alkalmaztatván, a levéljeggy óvatossá leszedése után az annak helyén történt rossziszemű felbontás nyomait az újból áragasztott levéljeggy meg el is takarja. Mig tehát e tekintetben a levelek ilyképeni lezárása a közönségre nézve semmi haszonnal nem jár, addig az a postai kezelést s különösen nagyobb városokban, hol naponként sok ezer levél adatik fel, az átbélyegzést tetemesen megnehezíti s foltartóztatja. Hogy t. i. ezen munka kellő gyorsasággal végeztesse, szükséges, hogy a levéljeggy mindegyik levélen egy és ugyanazon helyen, még pedig az átbélyegzőnek keze ügyében legyen alkalmazva, nehogy az átbélyegzés alatt a leveleket fordítgatni s a kéz mozgását félbeszakítani vagy irányát változtatni keljen. Ettől eltekintve, azt a körülményt, hogy ilyen levelezés oldalán nincs levéljeggy, az utközi postabiztalatlanká gyakra ar ad alkalmat, hogy gyors kezelés közben az illető levél, portoval terhelhetik, mi a külföldi forgalomban az illető postaigazgatóság részéről már felszólalásokat idézett elő s mindenesetre zavart s munkaszaporítást okoz. Ismételve kérem tehát a levelező közönség, hogy a fenálló postai szabályokhoz képest levelein a levéljegyet mindig a czimoldal felső sarkán alkalmazza. A mi pedig a közönségnek ama tudvalevőleg szintén igen elterjedt szokását illeti, hogy közönséges vagy ajánlott leveleiben pénzt küld, igen kívánatos volna, hogy a közönség ott elálljon s csakis pénzeslevélben, vagy az oly olcsó és kényelmes postautalványok után küldjön el pénzt, mert ha ritka is, az előfordult feljelentések száma után átjelle, az az eset, hogy a közönséges vagy ajánlott levele elhelyezett pénz elvész, sőt olyan esetek is fordultak elő, hogy az elvesztettnek állított pénz a levélbe be sem téve, a közönség mégis, ha a szabályszerű módot választja pénz elküldésére, legatöbb minden eshetőségre kárpótlást biztosít magának és a postaszemélyzet is ritkábban volgas gyanusításnak kitéve.

— **Táborosky és Parsch** aemzeti zeneműkereskedésben Budapestben megjelent: „Technikus csárdás” szerző el. Gac Pál. Ára 1 frt.

— **Tompa Mihály** összes munkáinak 15—18. füzetét megjelent Vilmos kiadásában Budapestben. — Egy füzet ára 35 kr. — Ajánljuk t. olvasóink becses figyelmébe.

Lehetetlen! Egy vidéki lapban olvastuk a következő születési annonccot: „N. N. asszony tegnap reggel egy holt gyermeknek adott életet.”

— **Egyetemes Regénytár.** Singer és Wolfner budapesti kiadó e jeles vállalatának 6-ik kötete hagyta el immár a sajtót. E legújabb kötet egyik legnépszerűbb és legtermékenyebb írónak, Tolnai Lajos-nak „A jubilánok” című regényét közli, mely méltán sorakozik ama művekhez, a melyek Tolnai nevét nemcsak ismérték, hanem kedvelté tették. Ez a könyv is, a melyre még érdemlegesen szándékozunk visszatérni, ugyanabban a csinos, sőt díszesnek mondható kiállításban jelent meg, mint az Egyetemes Regénytár többi kötete, melyek egy olcsóságuknál, mint tetszetős külsejökönél, de főképp válogatott tartalmuknál fogva legjobban beválnak karácsonyi ajándékokul is. Ohnet, Mikszáth, Conway, Tolnai oly nevek, melyek méltán szerettek meg eddigelé a kitünő vállalatnak azt a paratlan keletkezésű, a melynek örend. Egy-egy piros vászonba kötött, fekete nyomással díszített kötet ára 50 kr. az eddig megjelent 6 kötet ára 3 frt. Előfizethetni a kiadónál Budapestben, Andrássy ut. 10.

— **Szegények gyámolítása.** A betegségek mily gyakran sok gondot s szükség okoznak az oly családokban, melyek a kézi munka napi kereseméyével tartatnak fenn. Ezért bizonyára elismerésre méltó az, hogy Brandt R. zürichi gyógyszerész ur, már évek óta a gyomor-, máj-, ep-helyekben s aranyeres hámalmakban szenvedő szegényeknek, minden díj nélkül engedi át használatra az ő felvilágított svájci labdacsaít, s a ki e gyámolításban akar részesülni, az bizavást fordulhat egyenesen hozzá.

Közgazdaság.

Egy kis tanulás.

Közgazdasági krízisek nemcsak hazánkban, hanem másutt is fenyegetőznek, ami, bár szomorú, de mégis vigasztalás. Persze, a vigasztalással még nem intézköd el a krízist, mert még mindig fennmarad az a kérdés: hát mit csináljunk a baj enyhítésére?

Az orvos-szer nagyon hamar meg volna, ha nem igyekeznének más államok is orvos-szer belbajait eltüntetésére keresni, s ha nem vénék azt legközelebből a szomszéd államokkal szemben követendő mindenféle vámfelmentésekben föltálalhatni.

Még az a kalkulus sem bizonyult valónak, hogy a külfalimok a szándékolt vámfelmentésektől azért fognak ismét előállni, mert azoknak saját fogyasztóikat jobban sujtják, mint az importált külföldi államokat. Ugy látszik, minden még oly józan fölszólalásnak is el kell némulnia amaz állami posztulátum előtt, pénz és ismét pénz, mert ez kell az államnak. Minthogy pedig ez az irányzat ez idő szerint mindazokat az európai államokat jellemzi, melyek Magyarországy nyerterményeinek legjobb vevői valának, azért nehéz evvel a helyzettel megögdözsdüdenünk, s ez által a saját mezőgazdasági krízisünket enyhíteni.

Mindakzált vannak mégis bizonyos tekintetek, melyeknek gondos figyelembevétele a gazdaközönségnek segíthetne. Oda kell hatni, hogy minden vidék helyi körülményeinek legmegfelelőbb gazdasági üzőn. Oly termékek kell előállítani, melyek a nagyobb kereslet miatt nagyobb értékkel is bírnak és még távolabb országokba is exportálhatók, és a nagyobb beviteli vámokat is megbirják.

A buza- és rozstermelés, miután a világersejny már-már legözhözhetetlen akadályokat gördít ezen kenyérfélék illő értékesítése elé, de kílátás sincs arra, hogy ezek a mostoha viszonyok egyhamar megváltozzanak, a legszükségesebbre szorítandó. Kukoricát is ott kell termeszteni, a hol a termelés magát ki fizeti.

Ellenben föl kell karolni az árpa és zab, köleskása, borsó, lencse, paszulytermelést. A hol az árpa már nem érik, vagy nem jól fizet, a zab, köles-termelés háladatosabb. Az árpának a külföldön csaknem olyan ára van, mint a buzának, a fehér babot, lencsét, borsót drágán fizetik.

Például Berlinben f. évi május havában ilyen árakat jeleztek 100 kilogrammonként:

buzáért	15.60 — 18.80	márkát
rozsaért	13.80 — 14.90	„
árpaért	16.10 — 18.80	„
zabért	14. — — 16.70	„
lencsésért	22. — — 36. —	„
fehér babért	26. — — 48. —	„

Háveyes veteményekben alig van említés méltó kivételünk, Németország pedig 302.620 métermázsát visz ki és 508,210 métermázsát hoz be, de nemcsak tőlünk, hanem Belgiumtól, Német-Ahlföldtől és Oroszországtól veszi, holott mi magunk is fedezhetők ezt a szükségletet, s nekünk is maradna valami hasznunk belőle.

K. H.

Vasuti menetrend

Bajáról—Szabadkára.

Bajáról indul naponta kétszer d. e. 10 óra és 12 perczok és este 7 óra és 14 perczok.

Üzleti tudósítás.

Baján, 1885. deczemb. 11.

Heti naptár.
DECZEMBER 6 (31 NAP)

14 Hétfő	Nikáz	Holdvilág
15 Kedd	Valeria	Holdtölte
16 Szerda	Albina	21-én 10 óra
17 Csütörtök	Lázár	14 p. e. há
18 Péntek	Grácia	ná né esővel
19 Szombat	Nemezis	folváltva
20 Vasárnap	Ammon	

Buza uj.	7.35
Zab	5.75
Árpa	5.10
Rozs	5.80
Kukorica uj.	4.30
Bab uj.	6.50

Az árak 100 kilogr. után.

Verseny
A LÓPOKRÓZ SZÉDELGÉSNEK.
A 87 év óta fennálló

cs. kir. szab.

PAPLAN- és POKRÓCZ-GYÁR
ezelött „Lichtenauer's Wittwe & Söhne
szétküld bécsi raktárából 190 ctm. hosszú, 130 ctm. széles, kitünő minőségű, sötét színű, élénk szegélyű

LÓ-POKRÓCZOKAT
darabonként szállítással együtt

1 frt 60 krért.

10 darab vételnél 1 darab ráadás vagy 10% árengedés.

A lópokróczokat ezen nagyságban, kitünő minőségben és s ritka olcsó árakon csakis azért lehetséges adni, mert ugy mennyiségben gyártjuk és nagy keletőségnek örvendenek. Betekintésül több száz köszöngőirat. Szétküldésük utánvétel nélkül történnek. Nem tetező árak visszavételnek.

— A czim pontosan megtekintendő: —

Ló-pokrócz-gyár főraktára
Bécs, I., Rothenthurmstrasse 14.

Ó V Á S I!

Mindenkit óvunk oly czégekől vásárolni, kik félnek nevüket nyitványosan kiírni, s a mi hirdetésünket jogosulatlanul utánozzák.

!! Vigyázat ajánlatik !!

Kereskedő és pékmester urak,
valamint
a t. hazilasszonyok

becsés figyelmébe ajánlják lentirozottak, mint az **I-ös bécsi os. kir. szab. szesz és sajtolt élesztő-gyár** tulajdonosai

élesztő gyártmányukat

mely eddig 11 kiállításon mindannyiszor I. rendű érmekek lón kitüntetve. Miután ezen élesztő csakis gabbaneműek édességtartalmából eredő gerjedés útján lesz előállítva, — tehát ment minden, csak pillanatnyi hatásra számított idegen vegyalkatrészekből, — ugy egészen, valamint ereje és tartóssága folytán takarékoskossági szempontból nem csak Bécsben és Budapestben, de az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb városában pékek és czukrászok által általánosan használtatik.

Együttal kérjnk a t. vevőket arra ügyelni, hogy minden csomagon a mi, 10803/84. szám alatt bejegyzett védjegyünk van alkalmazva, és ezen védjegy bitorított, vagy azokat kik más élesztőfélék a mi gyártmányunknak álltva, árulnak, nekünk vagy megbízottunknak feljelenteni sziveskedjenek.

Élesztőnk eladási helyét időközönként újság útján tudatjuk.

Főraktárunk BAJA város és környéke részére

Kováts Sándor urnál
fűszerkereskedő a „Vad emberhez,” nagytetca, Mészáros-főle házban BAJÁN.

Ismét eladókknak eredeti gyári árakon számítottak.

Tisztelettel
I. & I. Kuffner
I. os. kir. szab. szesz és sajtoltélesztő-gyár
BÉCS (OTTAKRING.)

AZ ELSŐ CS. KIR.

DUNAGÓZHAJÓZÁSI TÁRSULAT

MENETRENDJE.

Érvényes 1885. decz. 1-től további intézkedésig

SZEMÉLY- és POSTA-HAJOK:

Bajáról Mohácsra: vasárnap kivételével naponta délután 3 órakor.

Bajáról Orsovára: kedden délután 3 órakor Éjjelezsek Bezárában és Belgrádon.

Bajáról Budapestre: hétfőn, kedden, csütörtök, péntek és szombaton délután 2 órakor vasárnap Orsováról jövet délután 5 órakor.

Felöltsé szakszót:

CSERBA FERENC.

Hirdetés.

Van szerencsem a t. kereskedő és pékmeister uraknak ajánlani kitűnő minőségű,

naponkint friss

élesztőmet

a lehető legutányosabb árak mellett.

Baja, 1885. december hó.

SCHÖN KÁROLY.

Lakás: Tóth Kálmán utca, volt Puckl-féle házbán.

Gyökerez gyógyítás!

Epilepsie,

göres- és idegbajokban

Szenvedőknek, támaszkodva a 10 éves sikerre, visszaesés nélkül a mai napig. Tökéletesen tájékoztató füzetek 50 kr-nak bélyegeken való melléklése után kapható

Dr. ph. Boas, Westliche Cronbergerstrasse 33 Frankfurt a. M.

A LEGJOBB
CZIGARETTA-PAPIR
a valódi
LE HOUBLON
francia gyártmány
CAWLEY és HENRY-től Párizsban.
Utánzásoktól mindenképpen óvatni.
A cigarettapapír csak akkor valódi, ha minden egyes lap **LE HOUBLON** bélyeggel és mindenik boríték az alatt álló vésőjeggyel és aláírással el van látva.

800 PILLÉK
100 CIGARETTA
17, rue Métranger, PARIS

2514. szám.
1885.

Arveresi hirdetés.

A bajai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság részéről **Pinke János** szemlel lakos végrehajtatónak **Tóth István, Tóth Ferenc** és **Tóth Illés** szemlel lakosok mint Tóth Ferenc örökösai végrehajtást szenvedettek elleni végrehajtási ügyében Tóth János szemlel lakos utóajánlata folytán a 2261/85. sz. al. elrendelt és 6010/85. sz. alatt fogantatott arverés hatálytalannak nyilvánítván a végrehajtási újabb arverés 100 frt tökéletesítés, ennek 1876. évi december hó 6-ik napjától járó 6%, kamatai, 54 frt 25 kr végrehajtási már megállapított, és a még felmerülő költségeket kielégítése végett az 1881. évi LX. t. c. 144. és 146. §-ai illetve 187. §-ai értelmében a szabadkai kir. törvényszék területén lévő a szemlel 405. számú

tjkben foglalt Tóth Ferenc és neje Dioszegi Ilona nevén álló A. I. (764-765) hr. sz. ház és 268 [öl] beltelek-re 400 frt — 896 hr. számú 120 [öl] külső kertre 17 frt — a 2246 hr. sz. I hold 1513 [öl] kaszálóra 131 frt és 2011. hr. sz. 1564. [öl] kaszálóra 66 frt kiküldési árban akként, hogy a (764-765) hr. sz. ház és beltelek 450 frt. — a 896. hr. sz. külső kert 22 frt, a 2246. hr. sz. kaszáló 200 frt és a 2011 hr. sz. kaszáló 120 frton alul el nem árvelezhető és magasabb ígéretek hiányában a most említett utóajánlatban utóajánló részére megvetnek lesz kijelentendő, ezennel elrendeltek, és annak Szeremle község házában leendő megtartására határidőül **1886. évi február hó 20. napjának d. e 10 órája** kitűzetik.

Az ingatlan a fent kitett árban fog kiküldatni.

Arverezni kívánók tartoznak a kiküldési ár 10%, százalékát készpénzben

vagy ovadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

Baján, 1885. évi október hó 14.

Rác.

kir. járásbíró.

7650. sz.
1885.

Arveresi hirdetés.

A bajai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság részéről **Roth Mór** bajai lakos végrehajtható kérelme folytán **Maros István** szt.-istváni lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási arverés 30 frt tökéletesítés eunek 1883. évi január hó 13. napjától járó 6%, kamatai 14 frt 60 kr végrehajtási már megállapított, 9 frt 89 kr jelenlegi és a még felmerülő költségeket kielégítése végett az 1881. évi LX. t. c. 144. és 146. §-a értelmében a szabadkai kir. törvényszék területén lévő a szemlel 405. számú

mében a szabadkai kir. törvényszék területén lévő szt.-istváni 1238. sz. tjkben foglalt Maros István nevén álló A. I. 53. hr. 55. ó. i. számú ház és 400 [öl] beltelekre 400 frt, egy a 719. hr. számú 10 [öl] nagyságu káposztáskert és legelőre 28 frt kiküldési árban ezennel elrendeltek, és annak Szt.-István község házában leendő megtartására határidőül **1886. évi február hó 18. napjának délutáni 3 órája** kitűzetik, mely alkalommal a jelzett ingatlanok a kiküldési árban alul is eladatni fognak.

Az ingatlan a fent kitett árban fog kiküldatni.

Arverezni kívánók tartoznak a kiküldési ár 10%, százalékát készpénzben vagy ovadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

Baján, 1885. évi október hó 4. napján.

Rác.
kir. járásbíró.

Huszonhetedik évfolyam.

Előfizetési felhívás a

BUDAPESTI BAZÁR

1886. évi folyamára.

A „Budapesti Bazár” egy év lefolyása alatt 2000 illusztráció — képek és ábrák — mutatja be minden időnyre a legújabb divatot, a fehérneműk legzebb mintáit, a kézimunkák minden ágazatát értelmes magyarázatokkal kísérve. Minden száma mellett felváltva hoz szabásrajzokkal nagy ivet himzőrajzokkal, monogramokkal és papírból kivágott szabásmintákkal.

A „Budapesti Bazár” minden száma mellé egy művészi rajzolt, színezett párizsi divatkép van mellékelve.

A „Budapesti Bazár” gazdag szépirodalmi részével, díszes kiállításával és hasznos mellékleteivel páratlanul áll a divatlapok között.

A „Budapesti Bazár” szépirodalmi részét egy iv regénymelléklettel bővítettük meg, melyből idővel csinos könyvtárt gyűjthetnek az előfizetők.

A jövő évi regénymelléklet, a kedvelt francia író Dautet Alfons

„VESTRIK KISSASSONY”

című rendkívül érdekes regénye lesz.

A „Rózsaszínborítékot” annyira megkedvelt „Társalgó csarnok”-ot — kérdések és válaszok közlésére — továbbra is t. előfizetőknek engedjük át.

A „Budapesti Bazár” előfizetője megrendelhet raját nevére monogrammot fehérneműk jelzésére.

A „Budapesti Bazár” a megrendelések rovatában ismerteti a főváros legjelesebb és legutányosabb üzleteit.

Csak is a „Budapesti Bazár” részleteti vidéki t. előfizetőit azon kedvezményben, hogy elfogad bármily tárgyra megrendeléseket.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

A „Budapesti Bazár”-ra a regénymelléklettel együtt:

Egész évre (januártól-december végeig)	10 frt — kr.
Fél évre (januártól-junius végeig)	5 „ — ”
Negyed évre (januártól-március végeig)	2 „ — ”

Kedvezmény árban rendelkeznek meg t. előfizetők:

A „Kilencz milliómos ember” című regényt; 80 kr. Bolti ára: 1 frt 10 kr.

A „Helén” című regényt; 80 kr. — Bolti ára: 1 frt 20 kr.

A „Meregkeverő szerelme” című regényt; 50 kr. — Bolti ára 80 kr.

Az előfizetési pénzek a Budapesti Bazár kiadóhivatalához küldendők (koronaherezeg-utca 17. szám.)

Mutatványszámot küldünk szivesen.